

Likabehandlingsplan för Skogsbo skola och fritidshem 2011-2012

Barn, elever och alla som verkar inom skolan och skolbarnomsorgen har rätt att må bra och känna trygghet på sin arbetsplats.

I lagstiftningen den 1 januari 2009 förtydligas skolans ansvar att arbeta mot alla former av kränkande behandling och diskriminering.

Detta dokument utgör skolan och fritidshemmets plan mot kränkande och lika behandling.

Lagstiftning.

Enligt skollagen kap. 6 skall huvudmannen för skolan se till att

- skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.
- det vidtas förebyggande åtgärder för att förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling
- det upprättas en årlig plan mot kränkande behandling

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) skall det

- Bedrivs ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter för barn och elever, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning (3 kap. 14 §)
- Vidtagas åtgärder för att förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning..
- Varje år upprätta en likabehandlingsplan med en översikt över de åtgärder som behövs samt för vilka av dessa åtgärder man avser att påbörja eller genomföra åtgärder under det kommande året.

Läroplanen, Lgr11:

”Alla som verkar i skolan ska aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper.

Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen i skolan skall utsättas för mobbing. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

Arbetsmiljölagen.

Arbetsmiljölagen AML gäller även i skolan.

Arbetsgivaren har ansvar för att åtgärda problem som kan leda till kränkande särbehandling.

(AFS 1002:6, AFS 1993:7)

FN:s konvention om barns rättigheter

slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Principer:

- Beslut skall vara för barnens bästa.
- Vikten av att lyssna till barnet
- Skydda barns liv och utveckling.
- Rätt att slippa bli diskriminerad

Begrepp och definitioner.

Elev	Den som utbildas eller sökt utbildning enligt skollagen (1985:1100) samt den som deltar i skolbarnomsorg.
Personal	Anställda eller uppdragstagare i utbildning eller annan verksamhet.
Diskriminering	Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp där institutioner genom t.ex struktur och arbetssätt upplevs som kränkande. Diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
Etisk tillhörighet	Att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
Sexuell läggning	Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell
Funktionshinder	Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
Trakasserier	Uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller kön eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever
Annan kränkande behandling	Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller en elevs värdighet.
Mobbning	När en person upprepade gånger och över tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer och där det finns en obalans i styrkeförhållandet.
Repressalier	När en person blir utsatt för negativa konsekvenser på grund av att han/hon har påtalat och/eller uttryckt sin åsikt om upplevda missförhållanden.

Mål

Alla elever samt anställda ska känna sig trygga i skolan och på fritidshemmet. Kränkningar eller diskriminering får inte förekomma i vår skola. Ingen på skolan eller fritidshemmet ska känna sig rädd, utsatt eller osedd.

Vår värdegrund ligger till grund för allt arbete i skolan och på fritidshemmet. Den är vår gemensamma plattform och den ska genomsyra allt arbete i våra verksamheter.

All personal ska arbeta aktivt för att förebygga och motverka alla former av mobbning, rasism, trakasserier, diskriminering och kränkningar mellan elev/elev, vuxen/elev samt mellan vuxen/vuxen.

All personal tar aktivt avstånd från kränkningar och diskriminering i alla former. Varje incident av diskriminering eller kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan och på fritidshemmet.

Förebyggande arbete

För att förverkliga ovanstående mål så måste arbetet mot våld, kränkningar och diskriminering bedrivas på olika plan.

Skolans förebyggande insatser:

- Varje termin kommer fr.o.m. detta läsår att startas med värdegrundsdagar där elever och personal arbetar med olika värdegrundsfrågor.
- Samtliga elevgrupper har schemalagda lektioner i socialemotionell träning, utifrån materialet SET.
- Fritidshemmets personal genomför olika gruppstärkande övningar med barnen på fritidshemmet.
- Arbetslag runt eleverna där skola, fritidshem och resursteam samverkar i förebyggande syfte.
- Arbetslagen ansvarar för att vara ute varje rast, vilket medför att de följer eleverna över hela dagen.
- Kamratstödjare finns på skolan. Elever från år 5 och 6.
- Trivselsvärdar finns på skolan, elever från år 5 och 6.
- En årlig "kompisdag" genomförs, med inriktning på att stärka gruppkänsla över årskurserna.
- Diskussion om elevernas arbetsmiljö, rastsituation och skolans värdegrund sker på klass- och elevråd varje läsår.
- Trivselenkät till elever och vårdnadshavare genomförs varje år.

Kamratstödjarnas uppgift

Elever från klass 5 väljs till kamratstödjare. De väljs på 2 år. Alla kamratstödjare får utbildning för att veta sin roll i skolan. Kamratstödjaren ska vara en förebild för sina klasskamrater och måste följa skolans regler. Han/hon är en bra kompis.

Kamratstödjarens uppgift under skoltid är att vara uppmärksam på om någon elev på skolan eller i klassen blir illa behandlad eller går ensam på rasterna.

Om någon är ensam eller blir illa behandlad kan uppgiften vara att försöka prata med honom/henne och göra sina kamratstödjarkompisar uppmärksammad på problemet.

För vissa elever på skolan kan det vara lättare att prata med en jämnårig om man känner sig kränkt eller inte har det bra, än att prata med någon vuxen. Ibland fungerar kamratstödjaren som en förmedlare mellan eleven och personal.

Kamratstödjarna ska inte själva avstyra eventuella bråk mellan klasskamrater utan tillkalla hjälp från vuxna.

Kamratstödjarna träffas regelbundet med sina handledare ca 2 ggr/månad. Det som tas upp på mötena ska inte talas om för skolkamraterna. Om något yppas utanför gruppen så kommer kamratstödjarnas trovärdighet att vara förbrukad och gruppen kommer att upplösas. Det informerar vi dem om löpande.

Alla barn och elever på skolan ska veta vilka som är kamratstödjare. Vid varje läsårs början går kamratstödjarna runt i klasserna och presenterar sig. De finns också på bild i skolkatalogen. De känns igen på skolgården för alla bär en armbindel som det står kamratstödjare på.

Den kamratstödjare som bryter mot kamratstödjarnas eller skolans regler kan bli avstängd från sitt kamratstödjaruppdrag.

Policy för tidig upptäckt

Elevernas egna iakttagelser och reflektioner över situationen i skolan och på fritidshemmet är ovärderliga. Det är viktigt att återkommande påminna och diskutera med eleverna om att det inte är "skvaller", att berätta för någon vuxen om pågående eller misstänkta trakasserier/diskriminering.

Kamratstödjarnas arbetsinsats är mycket viktig. De brukar vara de första som vet vad som rör sig bland eleverna.

Vårdnadshavare blir upplysta om vikten av att de tidigt informerar skolan, ifall de får vetskap om eventuella kränkningar eller diskriminering.

En systematisk kartläggning sker varje läsår då elever och föräldrar får fylla i en trivselenkät. Resultatet av denna analyseras och åtgärdsplaneras. Arbetet skrivs in i denna plan och följs upp under året.

Alla vuxna i våra verksamheter skall dokumentera bevittnade kränkningar och delge ansvarig pedagog.

Alla vuxna i arbetslagen har ansvar över att på varje arbetslagsmöte (1g/vecka) lyfta upp, diskutera och dokumentera uppkomna kränkings- och diskrimineringsärenden.

Personal samlas på morgonmöte varje måndag, där vi bl.a. tar upp det som är viktigt att tänka på för rastvakterna.

På varje utvecklingssamtal, barnsamtal och medarbetarsamtal lyfts frågan om eleven/personalen känner sig utsatt på något sätt.

Utanför skolsköterskans rum finns en brevlåda. Där kan man anonymt lägga brev om man blivit utsatt för kränkande behandling eller diskriminering eller om man vet att någon annan blir utsatt.

Skolan kan även digitalt och anonymt ta emot tips, ideér och klagomål via hemsidan.

Aktivt arbete mot kränkande behandling/diskriminering

Skolan har nolltolerans mot alla former av kränkande behandling och diskriminering.

Personal som blir vittne till kränkande behandling ingriper genast genom att avbryta handlingen och prata med de inblandade. Därefter meddelas berörd lärare/fritidshemspersonal om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits. Dokumentation över händelsen överlämnas till ansvariga pedagoger.

Vid behov tar läraren/fritidshemspersonalen också upp händelsen med de inblandade eleverna.

Alla dokumenterade kränkningar tas varje vecka upp i arbetslaget och åtgärder sätts in utifrån behov. Vårdnadshavarna informeras.

Om problemen kvarstår och inte kan lösas med hjälp av arbetslaget så överlämnas ärendet till elevhälsoteamet (EHT). Handlingsplanen vid kränkande behandling och/eller diskriminering tillämpas skyndsamt.

Handlingsplan vid kränkande behandling och/eller diskriminering.

Handlingsplan elev/elev.

Skolan/Fritidshemmet får kännedom om kränkande behandling eller diskriminering.

I första hand utreds detta av arbetslaget och lämpliga åtgärder sätts in. Vårdnadshavarna informeras,

Om problemet kvarstår kontaktas elevhälsoteamet (EHT).

Representanter från EHT tar kontakt med uppgiftslämnaren och den utsatte eleven och samlar försiktigt in information. Det kan även vara från klasskamrater, kamratstödjure eller personal. Tiden från första beskedet till inledda samtal bör vara max 3-4 dagar.

OBS! Om trakasserierna, diskrimineringen eller kränkningarna är av mycket allvarlig art, kallas EHT till ett akut möte för att besluta om hur vi går vidare. Vårdnadshavarna kontaktas och informeras omedelbart.

När tillräckligt med information finns, genomförs ett väl planerat samtal med förövaren/förövarna (se nedan). Det är alltid två vuxna som gemensamt genomför samtalet med eleven. EHT tar vid behov hjälp av lämplig pedagog. Om det finns medlöpare så hålls samtal även med dem. Samtalen dokumenteras. Vårdnadshavarna informeras.

Under den närmaste tiden sker en noggrann kontroll av den utsatte eleven, förövaren och klassen. Här hjälps mentor, arbetslag, skolans resursteam, rastvakter och kamratstödjure åt.

Uppföljningssamtal med parterna genomförs efter 1-2 veckor. Det är viktigt att det är samma personer som har uppföljningssamtalen som också hade det första samtalet. Dokumentation är viktig.

Om ovanstående insatser misslyckas genomförs ett möte (EHK=elevhälsokonferens) med elev, vårdnadshavare, rektor samt övrig berörd personal. På mötet upprättas en plan över hur vi går vidare.

Eventuellt kan skolan göra en anmälan till sociala myndigheten. Anmälningar utförs oftast av rektor.

Samtal med förövaren (så här går det till)

Två personer från elevhälsoteamet (alt. en från elevhälsoteamet och en annan pedagog från skolan) håller samtalet med förövaren/förövarna. De kallas till mötet en och en, utan förvarning, eftersom överraskningsmomentet är viktigt. Samtalen ska vara korta cirka 10-15 minuter. En av teamets medlemmar dokumenterar händelsen, vad förövaren säger och vilka insatser teamet gör.

Samtalet går till på följande sätt:

Vi har fått reda på vad du gjort och det accepterar vi inte på den här skolan. Delge utredningen. Betona allvaret i situationen. Atmosfären i samtalet är varken straffade eller förlåtande.

Vi kommer att se till att detta upphör.

Vad kan du göra? Invänta svaret. Det kan ta en stund.

*Hur kan du göra det? Invänta svaret. Det kan ta en stund.
Tror du att du kommer att klara det?*

Vi kommer att hålla ögonen på att detta verkligen upphör.

Vi ses om en vecka. Bestäm en tid.

Förövaren får läsa igenom anteckningarna som gjorts under samtalet. När han/hon godkänt dokumentationen så får han/hon skriva under med sitt namn.

Samma sorts samtal hålls med alla förövare, en i taget.

Regelbunden uppföljning/avstämning måste alltid göras för att kontrollera att kränkningen upphört.

Dokumentationen från samtalet arkiveras hos rektor.

Handlingsplan vuxen/elev

- Om eleven känner sig kränkt av någon vuxen på skolan ska han/hon eller vårdnadshavarna vända sig till rektor/ bitr.rektor/utvecklingsledare.
- Rektor eller utsedd person vidtar utredning.
- Båda parter ska få möjlighet till samtal med varandra. Detta samtal kan ske tillsammans med vårdnadshavare, mentor, rektor eller annan vuxen, allt efter parternas önskemål och ärendets art.
- Eventuella ytterligare åtgärder vidtas av rektor.
- Uppföljning av ärendet genomförs alltid.
- Dokumentation förs under hela ärendet. Dokumentationen förvaras hos rektor.

Handlingsplan vuxen/vuxen

- Alla anställda har ansvar att lyfta uppkomna händelser/ärenden till rektor/ bitr. rektor.
- Rektor eller annan utsedd person vidtar utredning.
- Båda parter ska få möjlighet till samtal med varandra. Detta samtal kan ske tillsammans med rektor eller annan person, allt efter parternas önskemål.
- Eventuella ytterligare åtgärder vidtas av rektor.
- Uppföljning av ärendet genomförs alltid.
- Dokumentation förs under hela ärendet. Dokumentationen förvaras hos rektor.

Nulägesanalys (genomförd maj 2011)

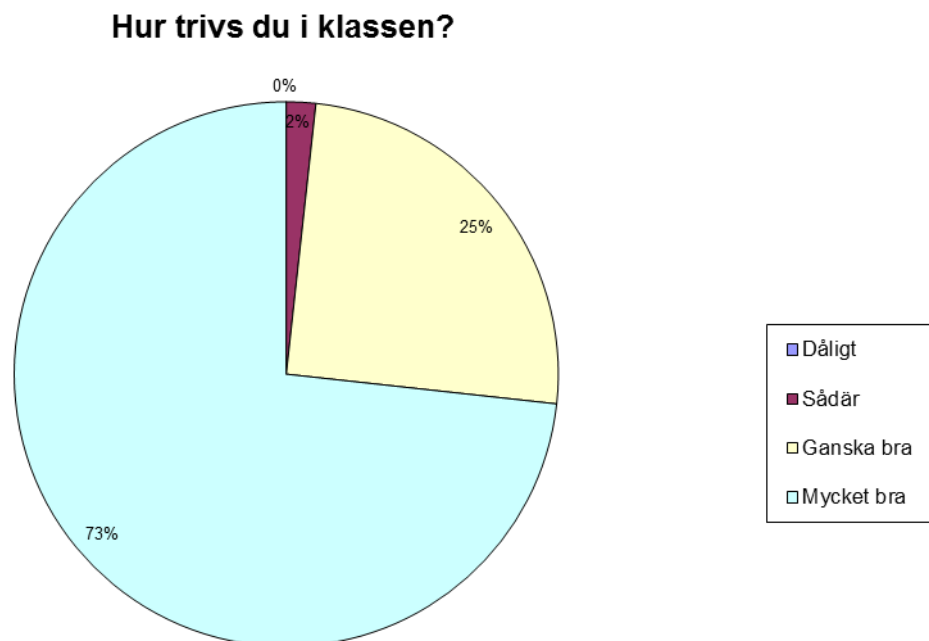
Baserat på nedanstående underlag under läsåret 2009/2010

- En trivselenkät har skickats hem till samtliga elever och vårdnadshavare i F-5.
- Elever och vårdnadshavare i skolans år 2 och 6, har svarat på en kommunövergripande enkät om studier och trivsel.
- Elever och vårdnadshavare på fritidshemmet år 1 och 3, har svarat på en kommunövergripande enkät om fritidshemmets verksamhet och trivsel.
- Klass- och elevråd med arbetsmiljö och värdegrundsfrågor
- Medarbetarsamtal för personal
- Utvecklingssamtal för elever i skolan
- Barnsamtal för elever på fritidshemmet

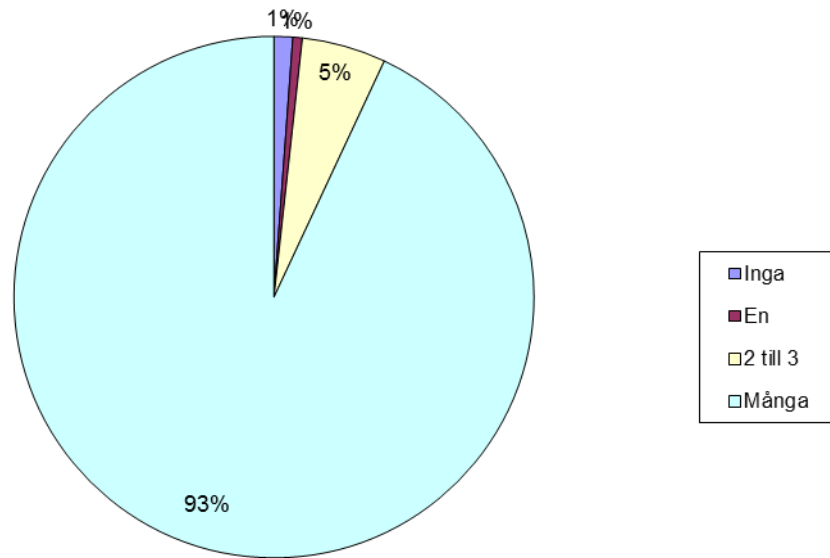
SKOLAN

Kartläggning och analys

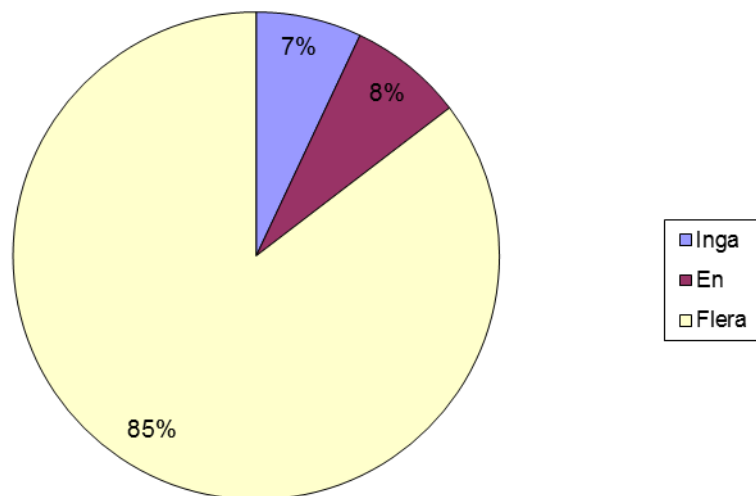
Sammanställning av trivselenkät

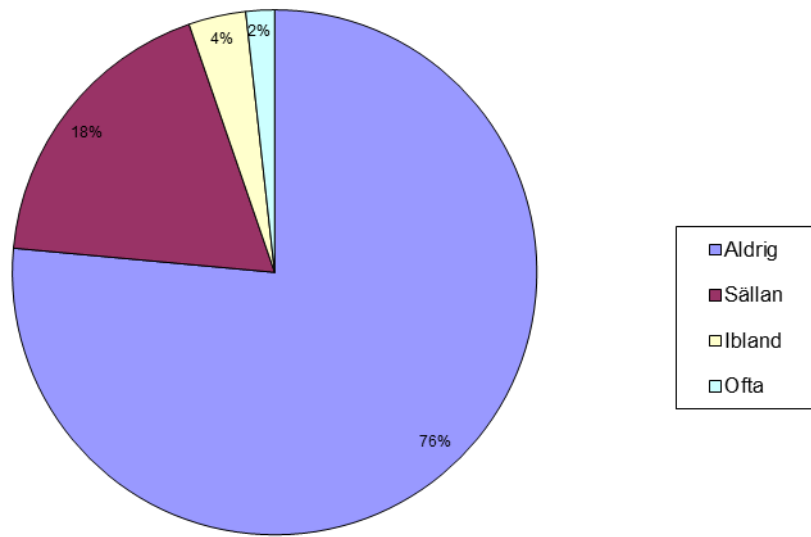
Har du vänner i klassen?

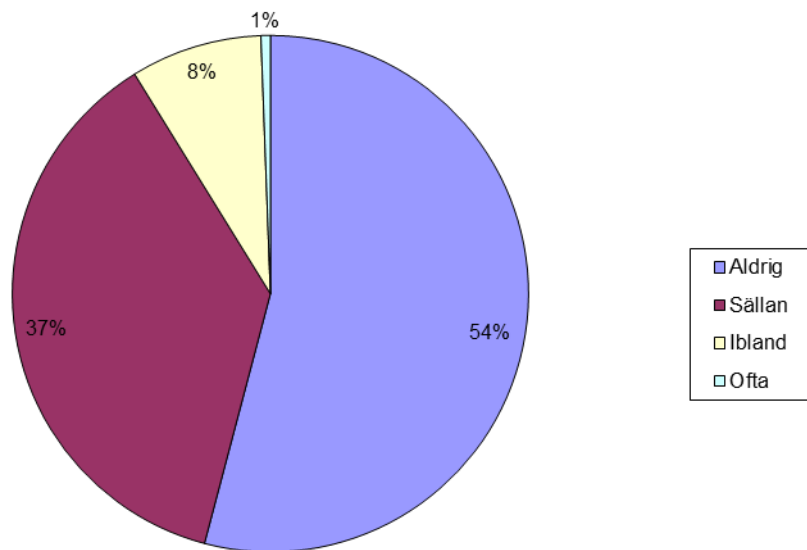
Har du vänner på skolan som inte går i klassen?

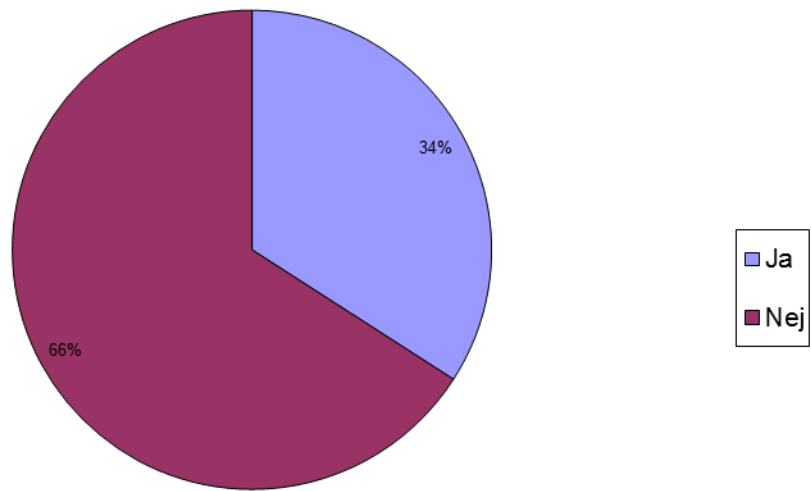
Känner du dig rädd i skolan?

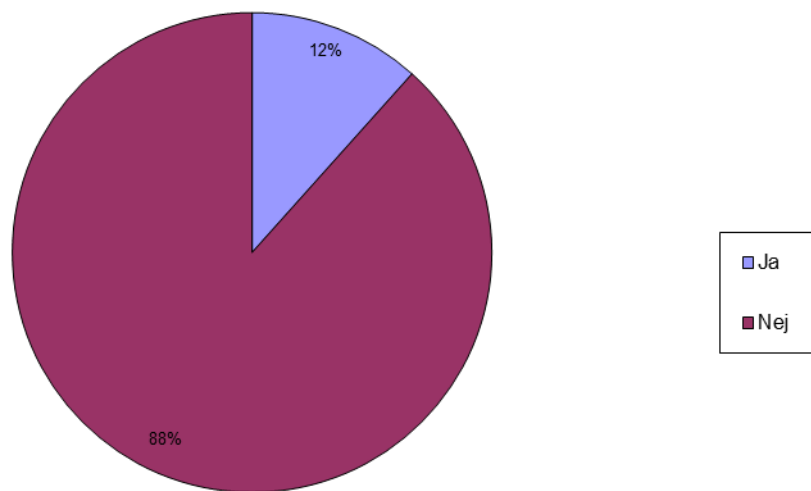
Känner du dig ledsen i skolan?

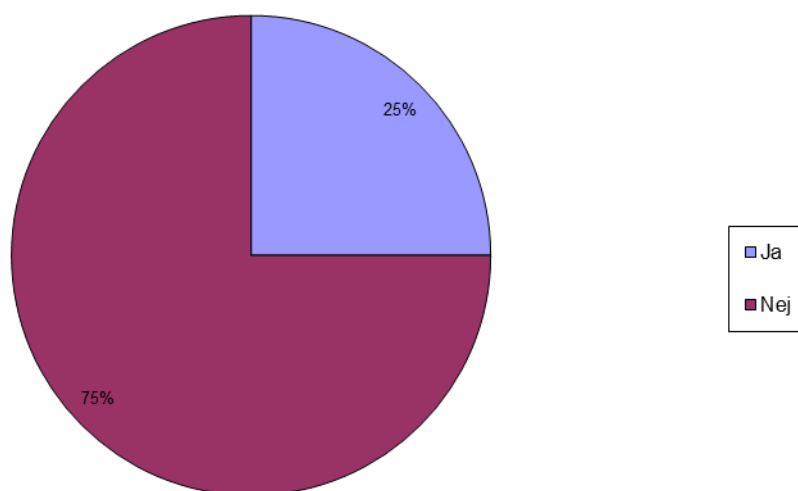
Har du blivit retad eller utsatt av någon i klassen?

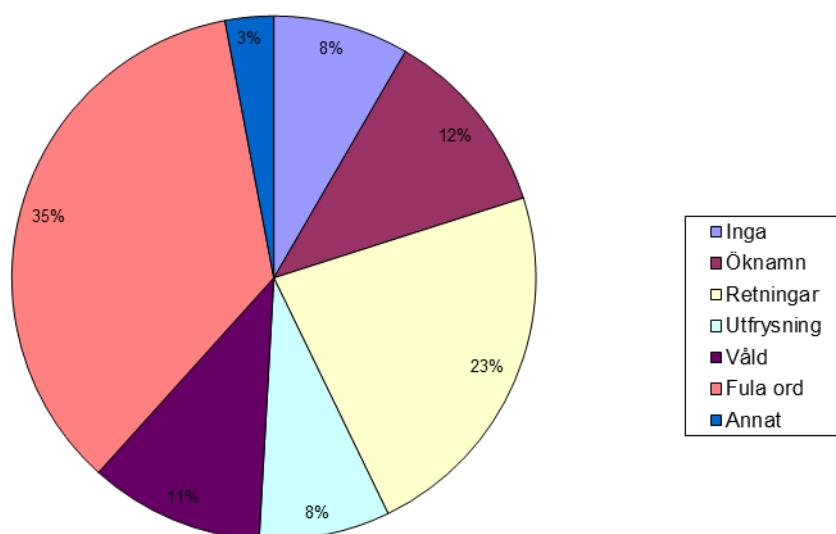
Har du blivit retad av någon på skolan?

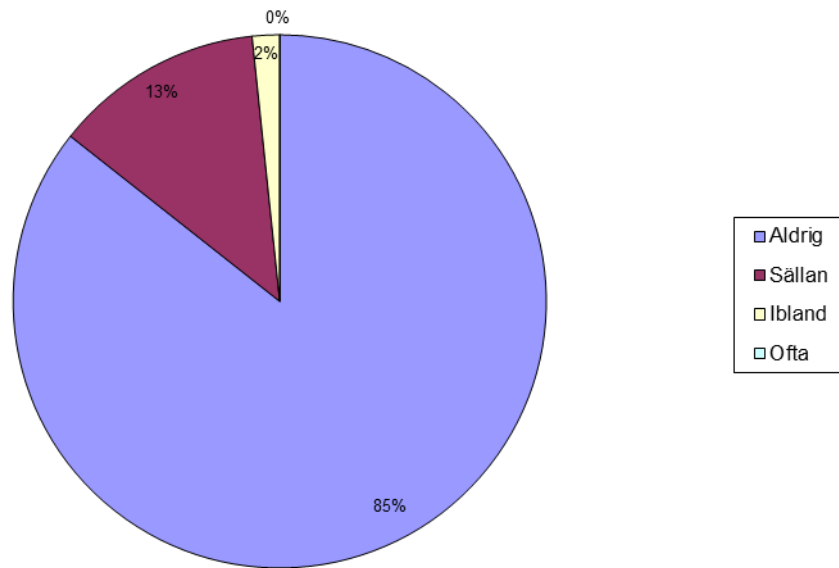
Vet du om någon annan på skolan blivit retad eller utsatt?

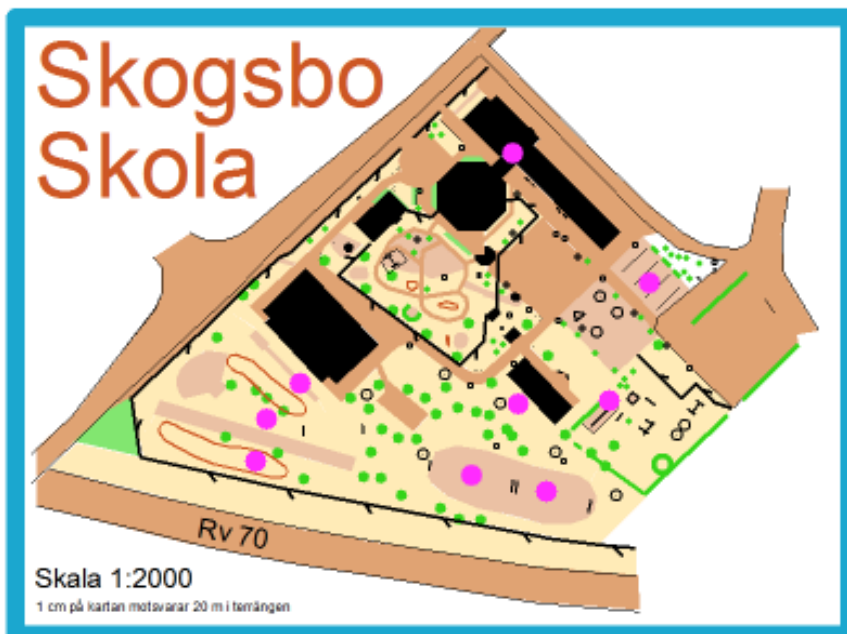
Vilka okamratliga beteenden finns på våran skola?

Brukar du själv reta, slå eller tvinga någon?

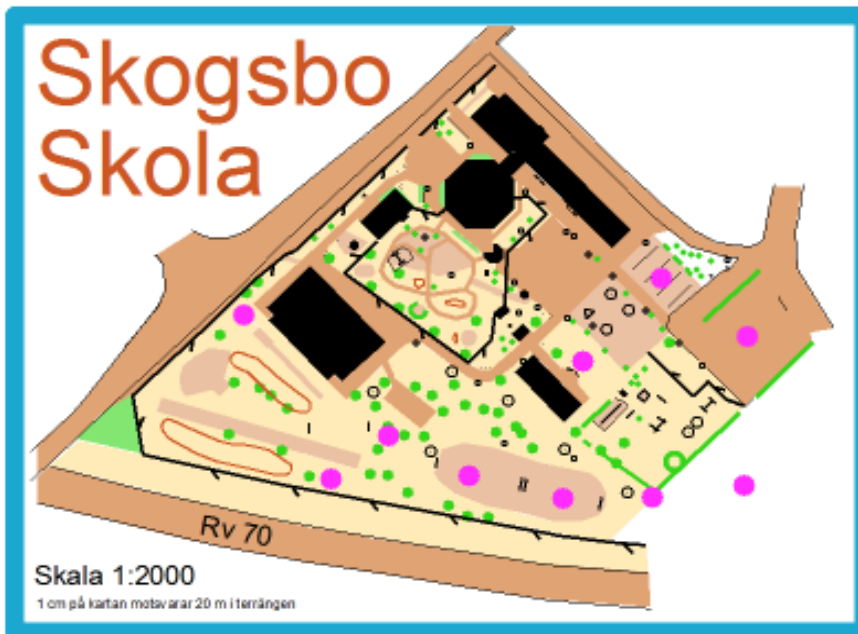

Otrygga ställen Fsk-klass

Otrygga ställen

Klass 1-3

Klass 4-6

Otrygga ställen

SKOLAN

Kartläggning och analys

Trivseln är relativt bra då 73% av eleverna upplever att det är mycket bra, 25% att det är ganska bra och endast 2% sådär. En liten del (2%) av eleverna känner sig ofta rädda och 4% känner sig rädda ibland. 8% av eleverna känner sig ledsna ibland och 1% känner sig ofta ledsen. 34% av eleverna har blivit retad eller utsatt av någon i klassen. Eleverna känner sig mer utsatta av klasskamrater än av övriga elever på skolan. Fula ord och retningar är de okamratliga beteenden som främst anges. 11% uppger att våld förekommer. Det finns en hel del otrygga platser på skolgården, vilka finns utmärkta på kartorna. De små barnen har märkt ut platser som fotbollsplanerna, cykelstället, grönytorna bredvid Paviljongen samt bakom idrottshallen. För år 4-6 är det fotbollsplanen och grönytor bredvid Paviljongen och Glimminge samt bakom idrottshallen. De äldre eleverna har även markerat cykelväg och parkering bakom stora skolan som otrygg.

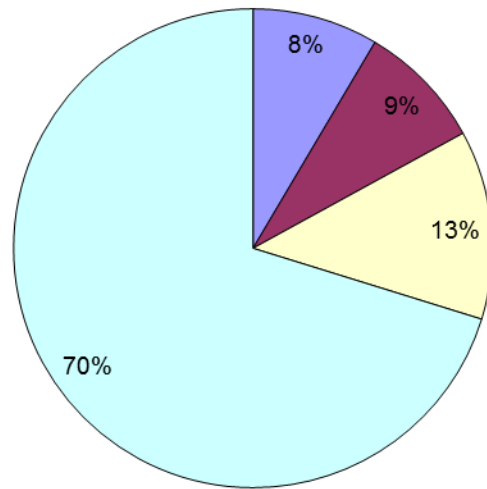
Mål:

- Ingen elev ska känna sig ledsen eller rädd i skolan.
- Andel elever som trivs mycket bra skall öka med minst 10%.
- Andel elever som känner sig "utsatt av sina klasskamrater" skall minska med minst 20%.
- Andel "inga okamratliga beteenden" skall öka men minst 20%.
- Andel okamratligt beteende "våld" skall minska med minst 10%.
- Antal otrygga platser på skolgården skall minska.

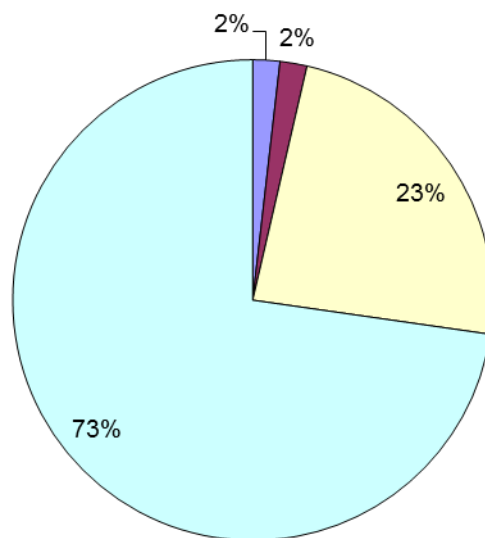
Konkreta åtgärder

<u>Organisationsnivå</u> <ul style="list-style-type: none">• Varje termin startas med värdegrundsdagar• Skolans val avsätts till SET (SocialEmotionellTräning)• Tydlig ärendegång för kränkingsärenden.• Arbetslaget är ute med eleverna varje rast, vilket medför att eleverna omges av känd personal över hela dagen.• Fler lekinventarier på skolgården.	<u>Ansvarig i skolan</u> Skolledning och lärare Skolledning Skolledning Arbetslag Skolledning/Gamla Byn
<u>Gruppenivå</u> <ul style="list-style-type: none">• SET-lektioner schemaläggs i samtliga elevgrupper 60 min/ vecka.• Arbetslag runt eleverna vilket medför trygghet och trivsel• Regelbundna diskussioner med eleverna om hur rasterna fungerar.	<u>Ansvarig i skolan</u> Lärare Arbetslaget Lärare
<u>Individnivå</u> <ul style="list-style-type: none">• Individuella samtal med eleverna som kränker/ blir kränkta.• Föräldrasamtal och samarbete kring åtgärder så tidigt som möjligt.	<u>Ansvarig i skolan</u> Lärare/ Arbetslag/Elevhälsoteam Lärare/Arbetslag/ Elevhälsoteam

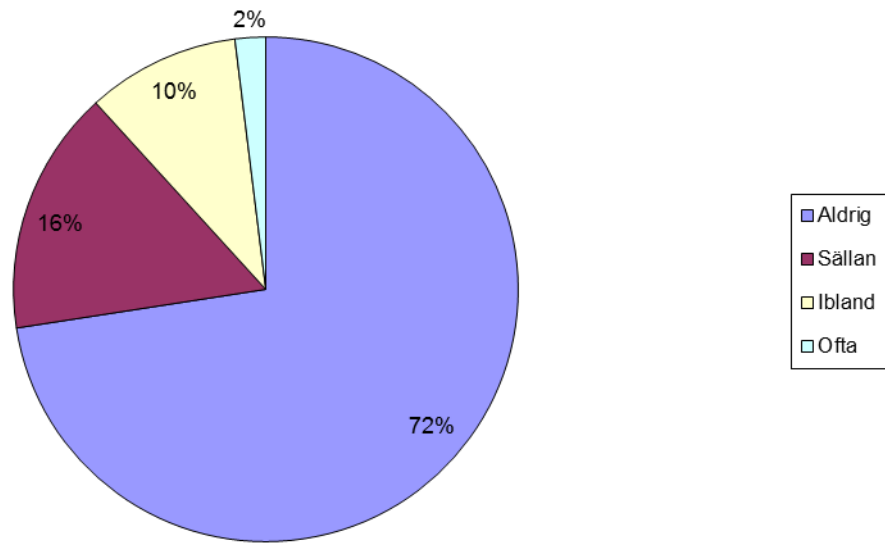
Hur trivs du på fritids?

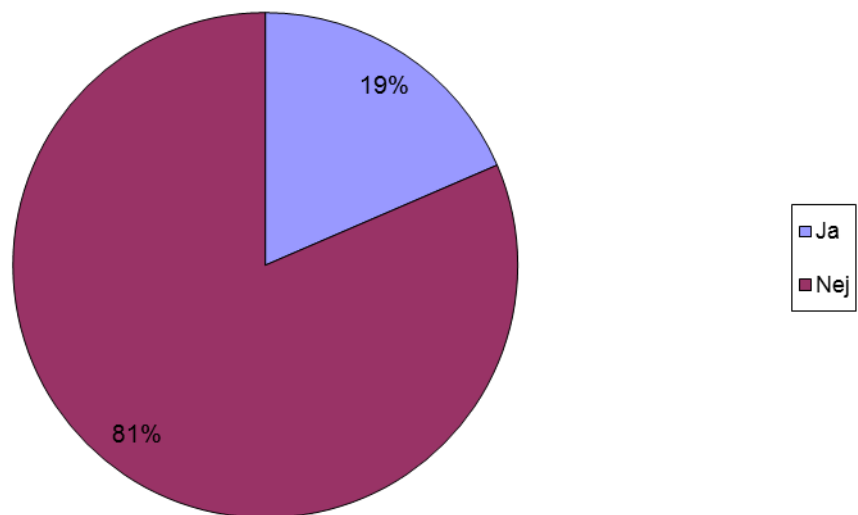
Har du vänner på fritids?

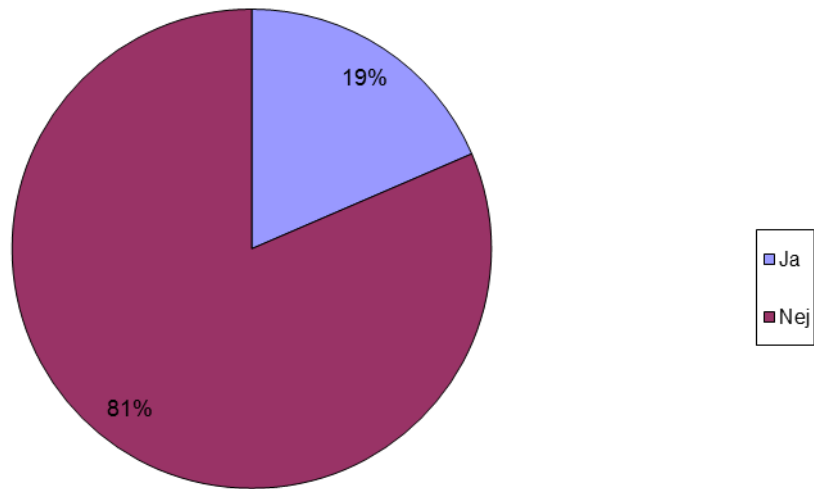
Känner du dig rädd/ledsen på fritids?

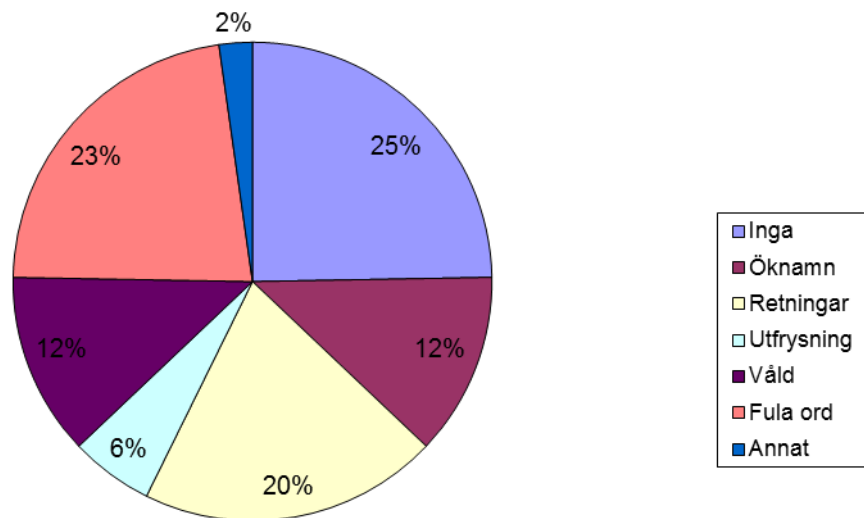
Har du blivit retad eller utsatt av någon på fritids det här läsåret?

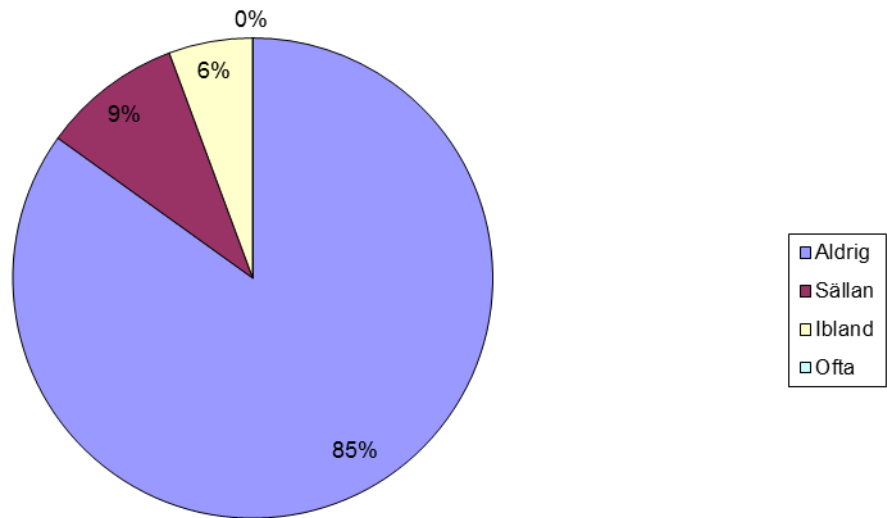
Vet du om någon annan blivit retad eller utsatt?

Vilka okamratliga beteenden finns på fritids?

Brakar du själv reta, slå eller tvinga någon?

FRITIDSHEMMET

Kartläggning och analys

70% av eleverna trivs mycket bra, 13% ganska bra, 9% trivs sådär och 8% trivs inte alls på fritidshemmet. 10% av eleverna upplever att de ibland känner sig rädda eller ledsna på fritidshemmet och 2% gör det ofta. 19% har under året känt sig utsatt av någon på fritids. 25% upplever att det inte förekommer okamratliga beteenden och 12% uppger att våld förekommer.

Mål:

- Andel elever som trivs "mycket bra" skall öka med minst 15%.
- Andel elever som trivs "sådär" skall minska med minst 5%.
- Andel elever som inte trivs alls på fritids skall minska till 0%.
- Inga elever skall känna sig rädda eller ledsna på fritidshemmet.
- Andel elever som upplever att de blivit "utsatta" skall minska med minst 10%.
- Andel okamratligt beteende "våld" skall minska med minst 10%.

Konkreta åtgärder

<p><u>Organisationsnivå</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Varje termin startas med värdegrundsdagar • Tydlig ärendegång för kränkingsärenden. • Fortbildningsdagar gällande pedagogisk plattform för fritidshemmen i Avesta kommun 	<p><u>Ansvarig i skolan</u></p> <p>Skolledning och personal Skolledning</p> <p>Skolledning</p>
<p><u>Gruppenivå</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppstärkande övningar på fritidshemmet • Plan för elevers inflytande i verksamheten • Varierat utbud av aktiviteter skall erbjudas 	<p><u>Ansvarig i skolan</u></p> <p>Fritidshemspersonal Fritidshemspersonal Fritidshemsavdelningen</p>

<p><u>Individnivå</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuella samtal med elever som kränker/ blir kränkta. • Föräldrasamtal och samarbete kring åtgärder så tidigt som möjligt. 	<p><u>Ansvarig i skolan</u></p> <p>Fritidshemspersonal/Elevhälsoteam</p> <p>Fritidshemspersonal/Elevhälsoteam</p>
--	--

Skadeståndsskyldighet - sammanfattning

Huvudmannen blir skadeståndsskyldig om någon som omfattas av huvudmannens skadeståndsansvar:

- Underlåter att upprätta likabehandlingsplan.
- Underlåter att vidtaga åtgärder för att förebygga och förhindra trakasserier och diskriminering.
- Underlåter att utreda då skolan fått kännedom om att någon är eller upplever sig utsatt.
- Om huvudmannen inte kan bevisa att man följt lagens bestämmelser.

Domstolen utdömer skadeståndets storlek.

Utvärdering/Revidering

Denna likabehandlingsplan ska omarbetas inför varje nytt läsår. Åtgärdsplanen för innevarande år följs upp under läsåret och utvärderas i slutet av läsåret. En ny kartläggning, analys och åtgärdsplan utarbetas och införs i kommande års likabehandlingsplan.

Pedagogerna ansvarar för att likabehandlingsplanen aktualiseras på föräldramöten vid start av ett nytt läsår och vid behov. Klassläraren/ Fritidshemmets personal ansvarar också för att eleverna har kännedom om likabehandlingsplanens innehåll och verkar för att dess innehåll efterlevs.

Likabehandlingsplanen skall användas i den dagliga verksamheten.

Rektor har yttersta ansvaret att handlingsplanen följs.

.....

*Denna likabehandlingsplan har antagits och gäller från och med denna dag:
Skogsbo skola 2011.10.10
Lillemor Johansson / Rektor*

